

Облік і оподаткування

УДК 657:004

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20118917>

**Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами в умовах
інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи**

Іваненко Валентина Олександрівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки,
менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи, Житомирський
державний університет імені Івана Франка, 10008, Україна, вул. Велика
Бердичівська, 40, м. Житомир,

<https://orcid.org/0000-0003-2231-8485>

Головчак Юрій Володимирович,

аспірант кафедри обліку і аудиту, Львівський національний університет
імені Івана Франка, 79007, Україна, м. Львів, вул. Університетська, 1,

<https://orcid.org/0000-0001-8846-7032>

Шиш Анатолій Миколайович

кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та економічного
аналізу, Національний університет біоресурсів і природокористування України,
03041, Україна, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11,

<https://orcid.org/0000-0003-4417-470X>

Прийнято: 05.04.2026 | Опубліковано: 30.04.2026

***Анотація.** Цифровізація бізнес-середовища й активне впровадження інтелектуальних технологій зумовлюють перегляд підходів до організації інформаційного забезпечення управління підприємством. Саме тому особливої актуальності набуває трансформація обліково-аналітичного забезпечення, яке*

має здійснювати не лише відображення господарських операцій, але і формування аналітичної бази для оперативного й обґрунтованого прийняття рішень. Поширення хмарних ERP-систем та інтеграція AI-рішень створюють передумови для формування нового типу інформаційної системи, яка поєднує автоматизацію, аналітику та прогнозування в єдиному управлінському контурі. Метою дослідження є розкриття сутності трансформаційних змін обліково-аналітичного забезпечення управління бізнес-процесами в умовах інтеграції інтелектуальних модулів у хмарні інформаційні системи та формування структурно-функціонального підходу до його організації. Методичну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: системний і структурно-функціональний підходи, що дозволили розкрити логіку побудови обліково-аналітичного забезпечення; методи узагальнення та порівняння – для виявлення змін у функціонуванні системи під впливом цифрових технологій; елементи процесного аналізу – для дослідження взаємодії облікових, аналітичних та управлінських функцій. У результаті дослідження сформовано структурно-функціональну модель обліково-аналітичного забезпечення, яка відображає інтеграцію облікових даних, аналітичних інструментів та інтелектуальних алгоритмів у межах єдиного інформаційного середовища. Запропоновано матрицю розподілу функцій між цифровою системою, інтелектуальними модулями та користувачем, що дозволяє визначити їх роль у забезпеченні ефективності управління. Розкрито трансформацію ключових функцій обліково-аналітичного забезпечення й обґрунтовано перехід до безперервного управлінського циклу, в якому інформація, аналітика та рішення взаємопов'язані. Практична інтерпретація результатів на рівні господарських операцій підтверджує доцільність використання запропонованого підходу для підвищення якості управлінських рішень.

Ключові слова: цифрове середовище, інформаційні системи підприємства, управлінська аналітика, автоматизація обліку, інтелектуальні алгоритми.

Accounting and analytical support for business process management under the integration of AI modules into cloud ERP systems

Valentyna Ivanenko,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate professor of the Department of Economics, Management, Marketing and Hotel and Restaurant Business, Zhytomyr Ivan Franko State University, 10008, Ukraine, Zhytomyr, 40 Velyka Berdychivska Str.,

<https://orcid.org/0000-0003-2231-8485>

Yuriy Holovchak,

Postgraduate Student at the Department of Accounting and Auditing, Ivan Franko National University of Lviv, 79007, Ukraine, Lviv, 1 Universytetska Str.,

<https://orcid.org/0000-0001-8846-7032>

Anatolii Shysh

PhD in Economics, Associate Professor at the Department of Statistics and Economic Analysis, National University of Life and Environment Sciences, 03041, Ukraine, Kyiv, 11 Heroiv Oborony Str.,

<https://orcid.org/0000-0003-4417-470X>

Abstract. *The digitalization of the business environment and the active implementation of intelligent technologies necessitate a revision of approaches to organizing enterprise management information support. Under these conditions, the transformation of accounting and analytical support becomes particularly relevant, as it must ensure not only the recording of business transactions but also the formation of an analytical basis for timely and well-grounded decision-making. The proliferation of cloud ERP systems and the integration of AI solutions create the prerequisites for the emergence of a new type of information system that combines automation, analytics, and forecasting within a unified management framework. The purpose of the study is*

to reveal the essence of transformational changes in accounting and analytical support for business process management under the integration of intelligent modules into cloud-based information systems and to develop a structural and functional approach to its organization. The methodological basis of the study includes general scientific and specialized methods, in particular, system and structural-functional approaches, which made it possible to reveal the logic of building accounting and analytical support; methods of generalization and comparison to identify changes in system functioning under the influence of digital technologies; and elements of process analysis to examine the interaction between accounting, analytical, and managerial functions. The study results include the development of a structural and functional model of accounting and analytical support that reflects the integration of accounting data, analytical tools, and intelligent algorithms within a unified information environment. A matrix for the distribution of functions between the digital system, intelligent modules, and the user is proposed, allowing for the identification of their roles in ensuring management efficiency. The transformation of key functions of accounting and analytical support is described, along with the transition to a continuous management cycle in which information, analytics, and decisions are interconnected. The practical interpretation of the results at the level of business operations confirms the feasibility of applying the proposed approach to improve the quality of managerial decision-making.

Keywords: *digital environment, enterprise information systems, managerial analytics, accounting automation, intelligent algorithms.*

Постановка проблеми. Зростання обсягів даних, необхідність оперативного реагування на зміни ринкового середовища та підвищення вимог до якості управлінських рішень обумовлюють потребу у використанні інтелектуальних технологій у системі обліку й аналізу. Хмарні ERP-системи (Enterprise Resource Planning) забезпечують інтеграцію інформаційних потоків, синхронізацію даних та доступ до них у режимі реального часу, тоді як AI-модулі

(Artificial Intelligence) розширюють можливості аналітичної обробки, дозволяючи здійснювати прогнозування, виявлення відхилень і формування рекомендацій для управління [1, с. 455]. Разом із тим, трансформація обліково-аналітичного забезпечення в умовах інтеграції інтелектуальних рішень потребує теоретичного осмислення його нової ролі, структури та функціонального наповнення. Особливої уваги потребує питання узгодження автоматизованих процесів обробки даних із функціями людини як суб'єкта управління, що забезпечує контроль, інтерпретацію результатів і прийняття відповідальних рішень. Це зумовлює необхідність формування нових підходів до побудови обліково-аналітичних систем, які поєднують технологічні можливості цифрових платформ із професійним судженням користувача [2]. Тому актуальним є дослідження трансформації обліково-аналітичного забезпечення управління бізнес-процесами з урахуванням інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи, що дозволяє визначити нові підходи до організації інформаційного середовища підприємства та підвищення ефективності управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних умовах цифровізації економіки трансформація обліково-аналітичного забезпечення відбувається під впливом інтеграції штучного інтелекту, хмарних технологій та ERP-систем, що зумовлює переосмислення його ролі в системі управління підприємством. Дослідження Т. Дінь та ін. демонструє перехід облікових інформаційних систем до інтелектуальних платформ підтримки рішень, що поєднують аналітику й автоматизацію [3, с. 167]. Подальший розвиток цієї тематики відображено в статті Р. Огундоку та ін., де підкреслюється посилення ролі штучного інтелекту, блокчейну та хмарних технологій у розвитку облікової науки [4]. Взаємодія ERP-систем і штучного інтелекту як ключових інструментів трансформації управлінського обліку розкрита в дослідженні Л. Хаміс та ін., де наголошується на розширенні можливостей прийняття рішень за умов цифровізації [5]. Водночас Х. С. Х. Елавадлі акцентує увагу на ролі аналітики даних, великих даних і штучного інтелекту як базових елементів цифрового

середовища обліку [6]. Еволюційний аспект розвитку ERP-систем розглянуто А. Панаканті, який підкреслює перехід від традиційних облікових систем до інтелектуалізованих рішень [7, с. 1148]. Інтеграційний характер цифрових технологій у системі управлінського обліку підтверджується в роботі А. Аделеке та А. Омотешо, де обґрунтовано вплив AI, хмарних рішень і блокчейну на ефективність управління [8]. Подібні висновки розвиває К. Асаре, акцентуючи на поєднанні цифровізації із концепцією сталого розвитку [9, с. 3]. Значний внесок у розуміння впливу AI на якість фінансової інформації здійснив Д. Бен Ахмед, який розглядає питання прозорості та зменшення інформаційної асиметрії [10]. Роль штучного інтелекту в трансформації професійних функцій бухгалтерів розкрито в статті К. Аббас, де підкреслюється зміна компетенцій і меж професії [11]. Практичні аспекти цифровізації облікових процесів, зокрема в частині цифрових форматів фінансової звітності, досліджено М. Шигун та ін. [12, с. 234]. Вітчизняний досвід трансформації управлінського обліку розкрито в роботі М. Сулима, де відзначається зміна ролі бухгалтера в напрямі бізнес-аналітики [13, с. 460]. Окрему увагу приділено впливу Індустрії 4.0 на розвиток облікових систем, що відображено в праці К. Багрія та ін., де акцентовано на переході до дата-центричних моделей управління [14]. Використання прогностичної аналітики та машинного навчання в стратегічному управлінні обґрунтовано Н. Тетер та О. Легою, що підтверджує зростання ролі аналітичних інструментів [1, с. 457]. Технологічні аспекти функціонування ERP-систем та їх значення для автоматизації бізнес-процесів розглянуто Л. Оксамитною і Р. Пряха [15, с. 32], тоді як галузеві особливості впровадження ERP у сфері обліку матеріальних ресурсів висвітлив В. Черв'яков [16, с. 631]. Таким чином, узагальнення наукових підходів свідчить про формування нової парадигми обліково-аналітичного забезпечення, що базується на інтеграції цифрових технологій, інтелектуальних алгоритмів та управлінського судження, забезпечуючи перехід до адаптивних, аналітично орієнтованих систем управління бізнес-процесами.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених цифровізації обліку, інтеграції ERP-систем і використанню штучного інтелекту, низка аспектів трансформації обліково-аналітичного забезпечення залишається недостатньо розкритою. Передусім, у наукових працях переважає фрагментарний підхід до аналізу впливу окремих технологій, тоді як відсутнє цілісне бачення їх інтеграції в єдину систему управління бізнес-процесами. Недостатньо дослідженим залишається питання структурно-функціональної організації обліково-аналітичного забезпечення в умовах одночасного використання хмарних ERP-систем та AI-модулів, зокрема в частині узгодження інформаційних потоків, аналітичних процедур та управлінських рішень. Окремої уваги потребує проблема розподілу функцій між автоматизованими системами та людиною. У більшості досліджень акцент робиться на автоматизації процесів, тоді як питання балансу між алгоритмічними рішеннями та професійним судженням користувача висвітлено недостатньо. Це зумовлено як складністю формалізації ролі людини в цифровому середовищі, так і швидкістю розвитку технологій, що випереджає формування відповідних теоретичних підходів. Вказані невирішені аспекти мають суттєве значення для формування сучасної моделі обліково-аналітичного забезпечення, оскільки саме інтеграція технологічних можливостей та управлінського підходу визначає ефективність функціонування підприємства в цифровому середовищі. Їх дослідження дозволяє не тільки уточнити роль обліку в системі управління, але і сформулювати підходи до підвищення якості інформаційного забезпечення й обґрунтованості управлінських рішень.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження полягає в розкритті трансформаційних змін обліково-аналітичного забезпечення управління бізнес-процесами в умовах інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи та розробленні структурно-функціонального підходу до його організації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Обліково-аналітичне забезпечення в сучасних умовах доцільно трактувати не як сукупність процедур

обліку й аналізу, а як інтегровану інформаційну систему, що забезпечує безперервний супровід управління бізнес-процесами. Його функціональна спрямованість зміщується від фіксації та узагальнення господарських операцій до формування релевантної, своєчасної та аналітично насиченої інформації, здатної безпосередньо впливати на якість управлінських рішень. Така трансформація обумовлена змінами в технологічному середовищі, де ключову роль відіграють цифрові платформи, автоматизація обробки даних і використання алгоритмічних інструментів аналізу [17].

Хмарні ERP-системи формують принципово нову архітектуру обліково-аналітичного середовища, в межах якої долається розрізненість інформаційних потоків і забезпечується їх інтеграція в єдиному цифровому просторі підприємства. Узгодженість даних між функціональними підсистемами, їх синхронізація в режимі реального часу та доступність для всіх рівнів управління створюють передумови для переходу до цілісної моделі інформаційного забезпечення, в якій облік, аналіз і контроль функціонують як взаємопов'язані елементи єдиної системи [18]. Подальше ускладнення цієї системи відбувається внаслідок інтеграції AI-модулів, що трансформують не лише технічні аспекти обробки інформації, але і зміст обліково-аналітичних функцій. Використання алгоритмів машинного навчання та інтелектуального аналізу даних забезпечує автоматизоване виявлення закономірностей, ідентифікацію відхилень, оцінювання ризиків і формування прогнозних параметрів розвитку бізнес-процесів. У результаті обліково-аналітичне забезпечення набуває здатності до проактивного функціонування, коли інформація не лише відображає минулі події, але і використовується для моделювання майбутніх сценаріїв і підтримки управлінських рішень [19].

За таких умов змінюється і роль суб'єкта управління, оскільки людина переходить від виконання операційних функцій до контролю, інтерпретації результатів і прийняття рішень на основі аналітичних висновків, сформованих системою. Це зумовлює необхідність переосмислення структури обліково-

аналітичного забезпечення як багаторівневої системи, в якій поєднуються технологічні можливості ERP-середовища, аналітичний потенціал AI-модулів і професійне судження користувача. Таким чином, трансформація обліково-аналітичного забезпечення в умовах інтеграції AI в хмарні ERP-системи потребує його структурно-функціонального переосмислення, що дозволяє відобразити взаємозв'язки між ключовими елементами системи та логіку їх взаємодії у процесі управління бізнес-процесами (рис. 1).

Запропонована структурно-функціональна модель відображає логіку інтеграції облікових даних, інструментів аналітичної обробки й AI-модулів у межах хмарного ERP-середовища, формуючи єдину систему інформаційної підтримки управління бізнес-процесами. Її концептуальна основа полягає в переході від функціонально розмежованих підсистем обліку, аналізу та контролю до їх взаємопов'язаного функціонування в єдиному цифровому контурі, де інформаційні потоки є синхронізованими, а управлінські рішення – обґрунтованими й оперативними.

У межах моделі обліково-аналітичне забезпечення виступає не лише як джерело інформації, а як активний елемент управлінської системи, який у взаємодії з AI-модулями забезпечує аналітичну обробку, виявлення відхилень, прогнозування та формування рекомендацій. Такий підхід дозволяє забезпечити безперервність управлінського циклу, підвищити адаптивність бізнес-процесів і знизити інформаційні розриви між їх окремими етапами.

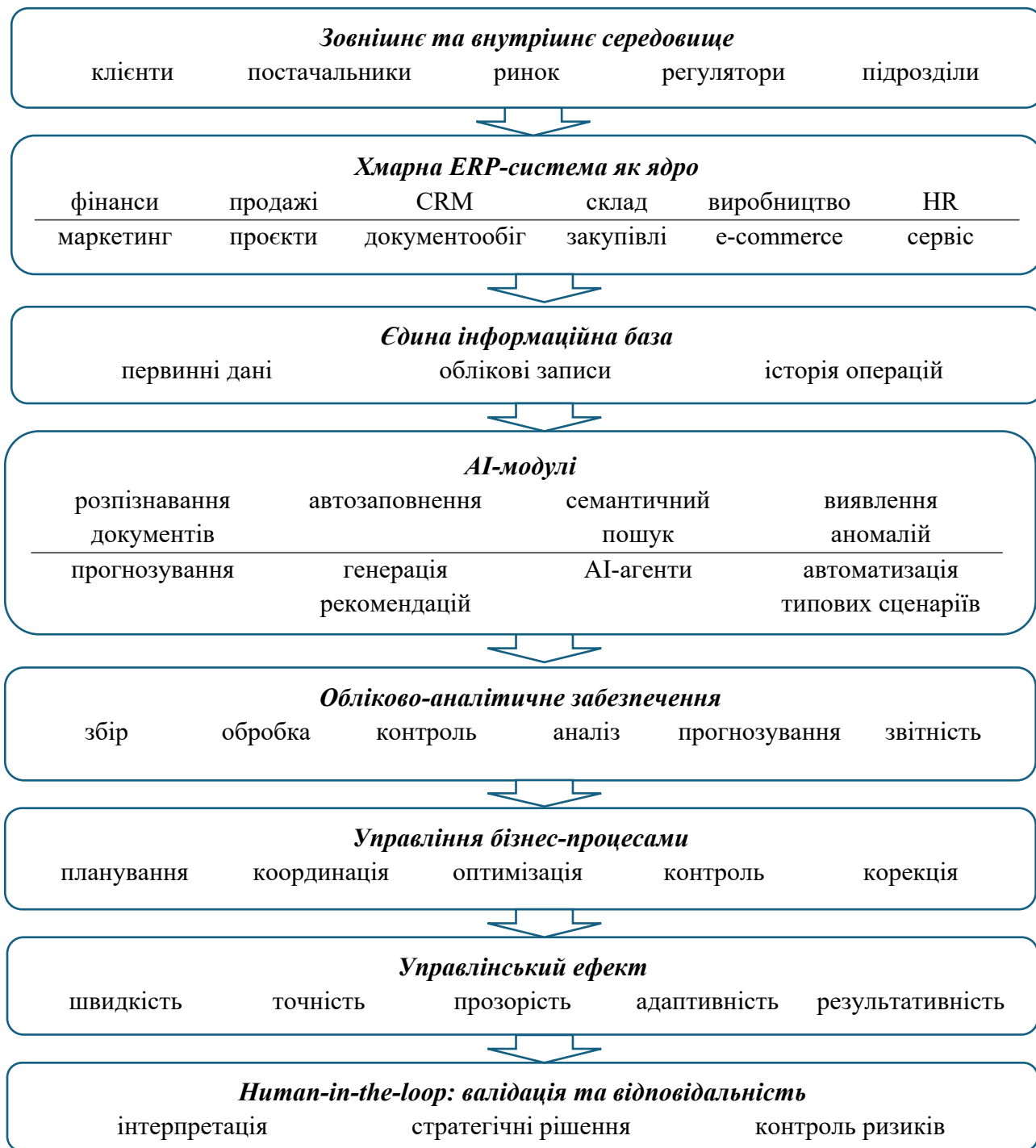

Рис. 1. Структурно-функціональна модель обліково-аналітичного забезпечення управління бізнес-процесами в умовах інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи

Джерело: власна розробка авторів

Інтеграція AI-модулів у хмарні ERP-системи зумовлює якісну зміну функціонального наповнення обліково-аналітичного забезпечення, що

проявляється в трансформації всіх стадій роботи з інформацією від її формування до використання в процесі прийняття управлінських рішень. Відбувається зміщення акцентів із процедурної обробки даних на їх інтелектуальне опрацювання, що змінює як інструментарій, так і логіку функціонування системи [2]. Зокрема, формування первинних даних переходить від ручного введення до автоматизованого розпізнавання та фіксації інформації з різних джерел. Одночасно обробка інформації трансформується з послідовної в інтегровану, що забезпечує одночасне оновлення даних у всіх підсистемах, а контроль набуває безперервного характеру завдяки автоматичному моніторингу відхилень. У свою чергу, аналітика змінює свою ретроспективну спрямованість на проактивну, орієнтовану на прогнозування, тому прийняття рішень поступово переходить від інтуїтивних підходів до моделей, заснованих на даних та аналітичних рекомендаціях.

Систематизація зазначених змін дозволяє узагальнити трансформацію складників обліково-аналітичного забезпечення під впливом AI-модулів у хмарних ERP-системах (табл. 1).

Таблиця 1

Трансформація складників обліково-аналітичного забезпечення управління
бізнес-процесами під впливом AI-модулів у хмарних ERP-системах

Складова	Традиційний підхід	Підхід у хмарній ERP	Вплив AI-модулів	Результат для управління
Формування первинних даних	Ручне введення, фрагментарність	Централізоване накопичення даних	OCR, розпізнавання документів, автозаповнення	Скорочення часу та помилок
Обробка операцій	Після факту, з дублюванням	Автоматизована міжмодульна обробка	AI-сценарії дій, інтелектуальна маршрутизація	Підвищення оперативності
Контроль достовірності	Вибіркові перевірки	Вбудований контроль у процесі	Виявлення аномалій, дублікатів, нетипових транзакцій	Зниження ризику помилок і втрат

Складова	Традиційний підхід	Підхід у хмарній ERP	Вплив AI-модулів	Результат для управління
Аналітичне узагальнення	Ретроспективний аналіз	Дашборди, KPI, крос-модульна аналітика	Пошук закономірностей, автоматичні інсайти	Якісніше обґрунтування рішень
Прогнозування	Обмежене або ручне	На основі накопичених ERP-даних	Прогноз продажів, cash flow, витрат, запасів	Перехід до проактивного управління
Звітність	Періодична, статична	Динамічна, інтегрована	Генерація пояснень, підсумків, рекомендацій	Прискорення підготовки управлінської інформації
Підтримка рішень	Переважно на досвіді	На основі системних даних	AI-рекомендації, сценарний аналіз	Підвищення точності управлінських дій

Джерело: побудовано авторами за [2; 17-18]

Наведена структура демонструє, що зміни в обліково-аналітичному забезпеченні не обмежуються вдосконаленням окремих процедур, а відображають глибоку перебудову всієї логіки роботи з інформацією. Перехід до хмарних ERP-рішень у поєднанні з AI-модулями забезпечує цілісність інформаційного середовища, безперервність обробки даних та інтеграцію аналітики в сам процес управління. У результаті обліково-аналітичне забезпечення трансформується з інструменту фіксації та узагальнення в систему, що формує інформаційні передумови для своєчасного реагування на зміни й обґрунтованого вибору управлінських дій. Розширення функціональних можливостей цифрових систем не нівелює ролі людини, а змінює її зміст і характер участі в управлінні. Автоматизація та інтелектуалізація процесів обробки даних зумовлюють необхідність чіткого розмежування функцій між технологічними компонентами та суб'єктом управління, де ключовим стає не виконання операцій, а забезпечення контролю, критичної оцінки та прийняття рішень на основі аналітичних результатів. При такій конфігурації ERP-система

виконує функцію інтеграції, накопичення й узгодження даних в єдиному інформаційному просторі, AI-модулі забезпечують їх інтелектуальну обробку, виявлення закономірностей і формування прогностичних оцінок, тоді як людина зосереджується на інтерпретації результатів, оцінці ризиків і виборі управлінських альтернатив [17]. Саме поєднання цих компонентів формує узгоджену модель функціонування системи, в якій досягається баланс між автоматизацією й управлінським контролем.

З урахуванням зазначеного доцільним є формалізоване відображення розподілу функцій між ERP-середовищем, AI-модулями та людиною, що дозволяє конкретизувати їх роль у забезпеченні ефективності управління бізнес-процесами (табл. 2).

Таблиця 2

Матриця розподілу функцій між хмарною ERP-системою, AI-модулями та людиною в системі управління бізнес-процесами

Управлінська ділянка / процес	Функція ERP-системи	Функція AI-модулів	Функція людини	Критична зона контролю
Формування первинних документів	Фіксація, зберігання, маршрутизація	Розпізнавання, класифікація, автозаповнення	Перевірка коректності	Юридична й облікова правильність
Витрати та платежі	Реєстрація, зв'язок із рахунками та бюджетами	Пошук аномалій, нетипових витрат, дублювання	Інтерпретація причин відхилень	Фінансові ризики, шахрайство
Продажі та CRM	Облік клієнтів, угод, замовлень	Скоринг лідів, генерація листів, рекомендації	Вибір тактики взаємодії	Помилки в пріоритезації клієнтів
Склад і закупівлі	Облік залишків, руху товарів, замовлень	Прогноз попиту, авто-поповнення, оптимізація запасів	Підтвердження коригувань	Дефіцит або надлишок запасів
Фінанси	Консолідація даних, звітність	Прогноз cash flow, аналіз відхилень	Прийняття рішень щодо ліквідності	Помилкові фінансові висновки
HR-процеси	Облік персоналу,	Скринінг, ранжування,	Остаточна оцінка	Репутаційні й етичні ризики

Управлінська ділянка / процес	Функція ERP-системи	Функція AI-модулів	Функція людини	Критична зона контролю
	задач, кадрових дій	виявлення патернів	кандидата / працівника	
Управлінська звітність	Формування інтегрованих звітів	Автоматичні висновки, підсумки, пояснення	Валідація та інтерпретація	Поверховість або хибність висновків
Стратегічне управління	Надання системних даних	Сценарії, варіанти, прогнози	Відповідальне рішення	Неприпустимість повної автоматизації

Джерело: власна розробка авторів

Отримані результати свідчать, що ефективність інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи визначається не рівнем автоматизації окремих операцій, а узгодженістю розподілу функцій між ERP-середовищем, AI та людиною. Саме така конфігурація забезпечує поєднання швидкості обробки даних, аналітичної глибини й управлінської обґрунтованості рішень.

З метою конкретизації запропонованого підходу доцільно розглянути його реалізацію на рівні типових господарських операцій. Показовим є процес обробки рахунків-фактур, який відображає повний цикл обліково-аналітичного забезпечення. На етапі надходження документів AI-модулі здійснюють розпізнавання та первинну валідацію даних, тоді як ERP-система інтегрує їх у відповідні облікові реєстри та забезпечує узгодженість із внутрішньою інформацією підприємства. Функція людини зосереджується на контролі достовірності та підтвердженні економічного змісту операції. У процесі формування та виставлення рахунків ERP-середовище забезпечує автоматичне створення документів і відображення їх в обліку, тоді як AI-модулі виконують аналітичний супровід, включаючи виявлення відхилень і прогнозування поведінки контрагентів. Управлінське рішення приймається людиною з урахуванням отриманих аналітичних сигналів. На етапі контролю й узагальнення AI забезпечує моніторинг розрахунків і виявлення ризиків, тоді як

ERP-система формує цілісну інформаційну базу.

Інтерпретація результатів і вибір управлінських дій залишаються функцією людини. Додатковим підтвердженням трансформації обліково-аналітичного забезпечення є використання AI-технологій у сфері взаємодії із клієнтами, зокрема автоматизованої телефонії. Такі інструменти безпосередньо пов'язані зі збутовою діяльністю, оскільки спрямовані на стимулювання продажів і підтримку комунікації із клієнтами. У цьому випадку ERP-система забезпечує відображення відповідних витрат у складі витрат на збут і їх інтеграцію з фінансовими показниками підприємства, тоді як AI-модулі здійснюють аналіз ефективності витрат, оцінюють їх вплив на обсяги реалізації та формують рекомендації щодо оптимізації. Роль людини полягає в прийнятті рішень щодо доцільності витрат і коригування маркетингової стратегії. Крім того, AI-інструменти розширюють функціональність обліково-аналітичного забезпечення за рахунок автоматизації перевірок податкових даних, формування актів звірки, виявлення розбіжностей і моніторингу змін у нормативному середовищі. Це підсилює аналітичну складову системи та підвищує її значення в процесі управління. Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення в умовах інтеграції AI у хмарні ERP-системи функціонує як безперервна система підтримки управління, в якій інформаційні потоки, аналітика й управлінські рішення об'єднані в єдиний цикл.

Відображення цієї логіки доцільно здійснити через контур інтелектуалізованого управління бізнес-процесами, який інтегрує обліково-аналітичне забезпечення в систему прийняття рішень (рис. 2). Представлений контур відображає трансформацію ролі обліково-аналітичного забезпечення в системі управління, де воно інтегрується в безперервний цикл прийняття рішень, а не виконує функцію завершального етапу обробки інформації. Взаємодія хмарного ERP-середовища та AI-модулів забезпечує безперервність інформаційних потоків, їх аналітичне опрацювання й оперативне включення в процес управління бізнес-процесами.

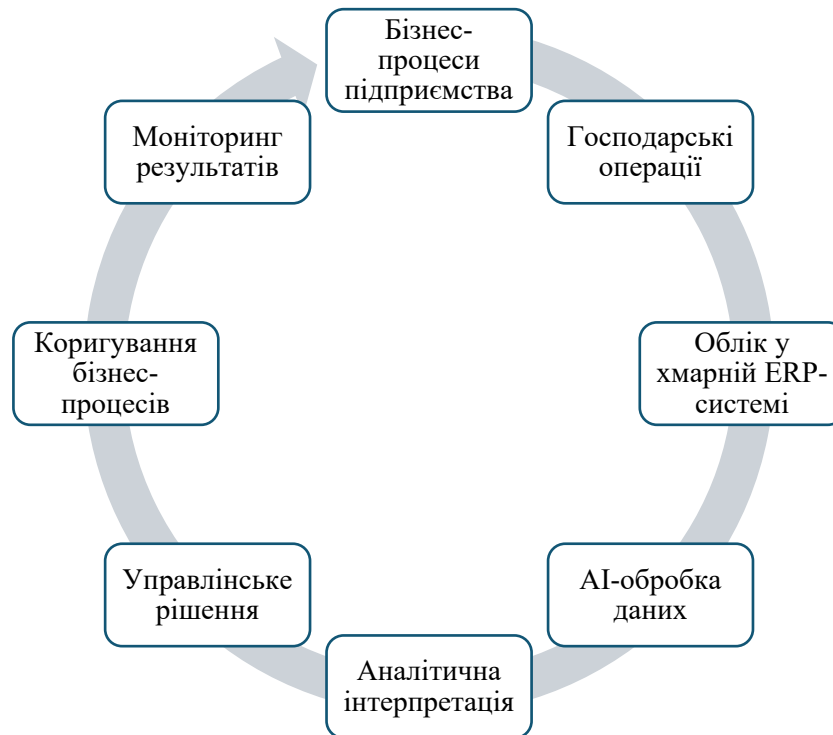

Рис. 2. Контур інтелектуалізованого управління бізнес-процесами на основі обліково-аналітичного забезпечення в хмарній ERP-системі

Джерело: власна розробка авторів

Функціонування такого контуру базується на поєднанні трьох компонентів: ERP-система формує єдине інформаційне середовище та забезпечує інтеграцію даних, AI-модулі здійснюють їх інтелектуальну обробку, прогнозування і виявлення відхилень, тоді як людина виконує функції інтерпретації результатів, контролю та прийняття управлінських рішень. Це забезпечує узгодженість аналітичних висновків зі стратегічними цілями підприємства та мінімізує ризики помилкових рішень.

Таким чином, контур інтелектуалізованого управління відображає перехід до адаптивної моделі функціонування підприємства, в якій обліково-аналітичне забезпечення виступає інтегрованим елементом управлінської системи, що забезпечує її гнучкість, оперативність і здатність до прогнозування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості застосування запропонованого підходу для побудови й оптимізації обліково-

аналітичних систем підприємств, що функціонують у хмарному середовищі. Використання розробленої моделі та контуру дозволяє підвищити якість інформаційного забезпечення управління, скоротити час обробки даних, знизити ймовірність помилок, а також забезпечити обґрунтованість управлінських рішень на основі інтегрованої аналітики та прогнозування. Крім того, запропоновані підходи можуть бути використані при розробці облікової політики, впровадженні ERP-систем та інтеграції AI-рішень у практику діяльності підприємств.

Висновки. Трансформація обліково-аналітичного забезпечення в умовах інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи змінює його функціональне призначення, переводячи з площини реєстраційно-аналітичної діяльності у сферу інтелектуального супроводу управління бізнес-процесами. Запропонований структурно-функціональний підхід дозволяє системно відобразити взаємодію ERP-середовища, AI-модулів і людини як інтегрованих компонентів обліково-аналітичного забезпечення. Його зміст полягає в чіткому розмежуванні ролей, де ERP-система забезпечує цілісність та узгодженість даних, AI-модулі реалізують їх інтелектуальну обробку, а людина здійснює інтерпретацію та прийняття управлінських рішень. Така конфігурація формує збалансовану модель, що поєднує автоматизацію з управлінською відповідальністю. Розроблена матриця розподілу функцій і контур інтелектуалізованого управління відображають механізм інтеграції обліково-аналітичного забезпечення в процес прийняття рішень, що забезпечує його функціонування як безперервної системи підтримки управління. Практична ілюстрація на рівні господарських операцій демонструє, що ефективність системи досягається через синхронізацію обробки даних, аналітичного супроводу й управлінського контролю, а не через ізольовану автоматизацію окремих процесів. Цінність запропонованого підходу полягає у формуванні цілісного бачення обліково-аналітичного забезпечення як інтегрованої системи, здатної забезпечити підвищення точності, швидкості й обґрунтованості

управлінських рішень. Його використання створює передумови для адаптації підприємств до цифрового середовища, зниження інформаційних розривів між бізнес-процесами та підвищення ефективності управління на основі аналітики і прогнозування.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою методичних підходів до оцінювання ефективності інтеграції AI-модулів у хмарні ERP-системи, зокрема через формування системи показників впливу на якість управлінських рішень, фінансові результати та рівень ризиків підприємства.

Список використаних джерел

1. Тетер Н., Лега О. Прогнозна аналітика на основі штучного інтелекту як інструмент передбачення KPI та підвищення ефективності стратегічного планування. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 4 (19). С. 454–460. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.19-65> (дата звернення: 06.04.2026).
2. Як ШІ допомагає з бухгалтерією та оптимізує бізнес-процеси. *Діловод*. URL: <https://dilovod.ua/blog/yak-shi-dopomagaе-z-buhgalterieyu-ta-optimizue-biznes> (дата звернення: 07.04.2026).
3. Dinh T. L., Vu M.-C., Giang C. T. T. Transforming Accounting Information Systems through Artificial Intelligence and Business Analytics: Insights from a Decade of Research. *Advances in Economics, Business and Management Research*. 2026. Vol. 380. P. 166–178. DOI: https://doi.org/10.2991/978-94-6239-624-1_13 (дата звернення: 06.04.2026).
4. Accounting in the Twenty-First Century: Trends in Research Output and Emerging Themes / R. O. Ogundokun et al. *Business, Management and Economics. IntechOpen*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.5772/intechopen.1012674> (дата звернення: 06.04.2026).
5. Khamis L., Alasfoor F., Khawaja N., Wadi R. A. Artificial Intelligence, ERP, and Managerial Accounting. *Emerging Trends and Innovation in Business and Finance*. Singapore : Springer, 2023. P. 779–791. DOI: <https://doi.org/10.1007/978->

981-99-6101-6_58 (дата звернення: 06.04.2026).

6. Elawadly H. S. H. Comprehensive analysis of digitalization in management accounting: a bibliometric and coding analysis. *Journal of Financial Reporting and Accounting*. 2026. DOI: <https://doi.org/10.1108/JFRA-01-2025-0002> (дата звернення: 06.04.2026).

7. Panakanti A. K. The Evolution of Next Generation ERP Systems: From Accounting Tools to AI-Driven Enterprise Solutions. *Sarcouncil Journal of Engineering and Computer Sciences*. 2025. Vol. 4, no. 7. P. 1147–1153. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16408101> (дата звернення: 06.04.2026).

8. Adeleke A. B., Omotesho A. B. The Intersection of Management Accounting and Digital Technologies: A Systematic Analysis. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*. 2026. Vol. 10, no. 2. DOI: <https://doi.org/10.47772/IJRISS.2026.10200400> (дата звернення: 06.04.2026).

9. Asare K. N. Digital Transformation for Sustainable Development: Mapping the Intellectual Structure. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2025. Vol. 9, no. 4. P. 1–15. DOI: [https://doi.org/10.61093/fmir.9\(4\).1-15.2025](https://doi.org/10.61093/fmir.9(4).1-15.2025) (дата звернення: 06.04.2026).

10. Ben Ahmed D. The Impact of Artificial Intelligence on Accounting Information and Earnings Management: Bibliometric Analysis. *Journal of Risk and Financial Management*. 2026. Vol. 19, no. 1. P. 90. DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm19010090> (дата звернення: 06.04.2026).

11. Abbas K. Management accounting and artificial intelligence: a comprehensive literature review and recommendations for future research. *The British Accounting Review*. 2026. Vol. 58, no. 2. Article 101551. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.bar.2025.101551> (дата звернення: 06.04.2026).

12. Presenting Financial Information in Digital Formats as a Base for Analysis and Audit of Business Activities of Enterprises / M. Shygun et al. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. Vol. 6, no. 53. P. 233–246. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4165> (дата звернення: 06.04.2026).

13. Сулима М. Досвід цифрової трансформації управлінського обліку в Україні. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2025. № 4 (18). С. 459–467. DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0438> (дата звернення: 06.04.2026).
14. Багрій К. Л., Вдовічен А. А., Шеверя Я. В. Розвиток управлінського обліку в контексті Індустрії 4.0. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17758081> (дата звернення: 06.04.2026).
15. Оксамитна Л., Пряха Р. Особливості сучасних ERP-систем управління бізнес-процесами підприємства. *Управління розвитком складних систем*. 2022. № 51. С. 31–40. DOI: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2022.51.31-40> (дата звернення: 06.04.2026).
16. Черв'яков В. Впровадження ERP-систем для обліку матеріальних ресурсів у сільському господарстві. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2025. Т. 344, № 4. С. 629–634. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-89> (дата звернення: 06.04.2026).
17. Сомова О. Як інтеграція ІІІ з ERP прискорює цифрову трансформацію бізнесу. *ERP Forum Ukraine*. URL: <https://www.erpforum.com.ua/blog/avtomatizatsiia-v-dii-15/iak-integratsiia-shi-z-erp-priskoriuie-tsifrovu-transformatsiiu-biznesu-367> (дата звернення: 07.04.2026).
18. ТОП-5 переваг ERP для малого та середнього бізнесу. *Self-ERP*. URL: <https://www.self-erp.com/blog/blog-2/top-5-perevag-erp-dlia-malogo-ta-serednogo-biznesu-2-320> (дата звернення: 07.04.2026).
19. ІІІ в ERP: на що здатний і як ним користуватися. *Innoware*. URL: <https://innoware.ua/ai-erp-iak-korystuvatysia> (дата звернення: 07.04.2026).